

Frumvarp til laga

um rannsókn á fjárhagsstöðu skuldugra heimila.

(Lagt fyrir Alþingi á 138. löggjafarþingi 2009–2010.)

1. gr.

Markmið laganna og tilgangur rannsóknar.

Markmið laga þessara er að tryggja ráðherra aðgang að þeim upplýsingum sem honum eru nauðsynlegar til að geta framkvæmt rannsókn á fjárhagsstöðu skuldugra heimila.

Efnahags- og viðskiptaráðherra er heimilt að framkvæma rannsókn á fjárhagsstöðu skuldugra heimila. Tilgangur rannsóknarinnar er að stjórnvöld öðlist betri yfirsýn yfir fjárhagsstöðu skuldugra heimila hér á landi á nokkurra ára tímabili.

2. gr.

Upplýsingar og afhending þeirra.

Ráðherra er heimilt, vegna rannsóknar skv. 1. gr., að safna frá eftirtöldum lögaðilum gögnum sem innihalda þær upplýsingar um fjárhagslegar aðstæður einstaklinga og fjölskyldna sem hér greinir:

- Frá Íbúðalánasjóði, fjármálaþyrskingum, lífeyrissjóðum og Lánasjóði íslenskra námsmanna: Upplýsingar um fjárhæðir, innborganir, kjör, stöðu og tryggingar þeirra lána sem þeir hafa veitt einstaklingum.
- Frá Ríkisskattstjóra: Upplýsingar um tekjur og eignir einstaklinga sem talið hafa fram til skatts hér á landi.
- Frá Vinnumálastofnun: Upplýsingar um umsóknir og skráningar einstaklinga á atvinnuleysisráði, um starfshlutfall hvers umsækjanda og um fjárhæðir og hlutfall greiddra atvinnuleysisbóta til hvers umsækjanda.
- Frá Þjóðskrá: Fjölskyldunúmer einstaklinga með íslenskar kennitölur, auk upplýsinga um kyn þeirra, hvort þeir hafi íslenskt eða erlent ríkisfang og búsetu hér á landi.
- Frá Fjársýslu ríkisins: Upplýsingar um útgreiðslur barnabóta til framfærenda barna og um útgreiðslur vaxtabóta.
- Frá Reykjavíkurborg, Kópavogsbæ, Hafnarfjarðarkaupstað, Akureyrarkaupstað, Reykjanesbæ, Garðabæ, Mosfellsbæ, sveitarfélaginu Árborg og Sambandi íslenskra sveitarfélaga: Upplýsingar um greiddar húsaleigubætur, veitta fjárhagsaðstoð og aðrar bótagreiðslur til einstaklinga.
- Frá Tryggingastofnun ríkisins: Upplýsingar um útgreiðslur bóta til einstaklinga.

Þær upplýsingar sem safnað er samkvæmt grein þessari mega ekki innihalda önnur persónuauðkenni en kennitölur, fjölskyldunúmer, kyn, íslenskt eða erlent ríkisfang og búsetu hér á landi.

Söfnun upplýsinga samkvæmt grein þessari má eigi fara fram tíðar en ársfjórðungslega. Þrátt fyrir ákvæði 58. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, og önnur ákvæði laga um þagnarskyldu er þeim lögaðilum sem ráðherra krefur um gögn samkvæmt lögum þessum skylt að veita umbeðnar upplýsingar á því formi sem ráðherra tiltekur án endurgjalds og innan þeirra tímamarka sem hann ákveður hverju sinni.

3. gr.

Samkeyrsla.

Hverju sinni sem ráðherra tekur á móti persónuupplýsingum sem greinir í 2. gr. skal hann nýta kennitölur og eftir atvikum fjölskyldunúmer hinna skráðu til að samkeyra upplýsingarnar við áður móttæknar upplýsingar. Beita skal aðferðum sem Persónuvernd samþykkir til að skipta á kennitölum og fjölskyldunúmerum hinna skráðu og öðrum auðkennum sem hverfandi litlar líkur eru taldar á að utanaðkomandi geti varpað aftur yfir í hin upphaflegu persónuauðkenni. Þegar að samkeyrslu lokinni skal eyða þeim gögnum sem móttækin voru það sinnið.

Samkeyrsla móttækinna upplýsinga má einungis fara fram í afmörkuðu, aðgangsstýrðu rými og með tölvubúnaði sem er ekki nettengdur öðrum búnaði. Skal aðgangur bundinn við þá eina sem nauðsynlegir eru til að vinnsla skv. 1. mgr. geti farið fram.

4. gr.

Vinnsla samkeyrðra upplýsinga.

Óheimilt er að tengja hinar samkeyrðu upplýsingar við aðrar upplýsingar eða veita öðrum aðgang að þeim, þar á meðal netaðgang.

Ráðherra skal rannsaka þær upplýsingar sem hafa verið samkeyrðar skv. 3. gr. í því skyni að varpa ljósi á fjárhagsstöðu skuldugra heimila og taka eingöngu saman úr þeim ópersónugreinanlegar upplýsingar til frekari kynningar skv. 5. gr.

5. gr.

Meðferð tölfraðilegra upplýsinga.

Ráðherra skal kynna niðurstöður rannsókna sinnar í ráðherranefnd um efnahagsmál sem tekur ákvörðun um hvernig bregðast skuli við þeim niðurstöðum og um birtingu þeirra opinberlega.

Ráðherra er óheimilt að veita persónugreinanlegar tölfraðilegar upplýsingar um fjárhagsstöðu heimilanna.

6. gr.

Eftirlit.

Persónuvernd skal hafa eftirlit með að rannsókn sú sem lög þessi fjalla um sé framkvæmd í samræmi við lög um meðferð persónuupplýsinga.

7. gr.

Gildistaka.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Lög þessi falla úr gildi 1. maí 2013. Fyrir þann tíma skal þeirri rannsókn sem lög þessi fjalla um vera lokið og öllum samkeyrðum gögnum eytt.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Í kjölfar þeirrar fjármálakreppu sem reið yfir á árinu 2008 hefur fjárhagsstaða skuldugra heimila versnað mikið. Afar brýnt er að stjórnvöld hafi vöð á sem nýtilegustum upplýsingum um þessa stöðu hverju sinni svo að ákvarðanir stjórnvalda um aðgerðir á þessu sviði verði teknar með upplýstum hætti.

Á árinu 2009 ákvað Seðlabanki Íslands að safna upplýsingum í því skyni að meta áhrif fjármálakreppunnar á heimilin í landinu. Í því skyni veitti Persónuvernd bankanum leyfi til að safna frá fjármálafyrirtækjum, skattfyrirvöldum og Vinnumálastofnun upplýsingum um fjármál og atvinnu einstaklinga og samkeyra þær upplýsingar til frekari vinnslu. Samhliða samkeyrslunni voru þau persónuauðkenni sem upplýsingarnar geymdu dulkóðuð með dulkóðunarlykli sem Persónuvernd geymdi. Leyfi Persónuverndar voru bundin því skilyrði að þeim lykli yrði eytt þegar rannsókninni lyki og fór sú eyðing fram í lok febrúar 2010.

Á fundi ríkisstjórnarinnar 5. mars 2010 var kynnt tillaga efnahags- og viðskiptaráðherra að framkvæmd rannsóknar á fjárhagsstöðu heimila á grundvelli nýrra gagna. Frumvarpi þessu er ætlað að búa þeirri rannsókn umgjörð.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Ákvæði greinarinnar veita efnahags- og viðskiptaráðherra heimild til að framkvæma þá rannsókn sem frumvarpið fjallar um, auk þess að lýsa tilgangi rannsóknarinnar og markmiði laganna.

Um 2. gr.

Ákvæði greinarinnar fjalla um þær upplýsingar sem ráðherra er heimilt að kalla eftir vegna rannsóknar sinnar.

Í 1. mgr. eru taldir upp þeir skráarhaldarar sem kalla má eftir upplýsingum frá og tilteknar þær upplýsingar sem leitað verður eftir frá hverjum fyrir sig:

Um 1. tölul.

Með fjármálafyrirtækjum er átt við lögaðila sem falla undir gildissvið laga um fjármálafyrirtæki, nú lög nr. 161/2002, með áorðnum breytingum. Með lífeyrissjóðum er átt við lögaðila sem falla undir lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, nú lög nr. 129/1997, með áorðnum breytingum. Með lánnum er átt við hvers kyns lán sem viðkomandi skráarhaldari hefur veitt einstaklingum, þ.m.t. lán til kaupa á húsnæði og ökutækjum. Þar sem eldri lög takmarka miðlun umræddra upplýsinga, sbr. t.d. ákvæði laga um fjármálafyrirtæki, sbr. nú 58. gr. laga nr. 161/2002, með áorðnum breytingum, þá vikur ákvæði 1. tölul. 2. gr. frumvarpsins slíkum takmörkunum til hliðar.

Um 2. tölul.

Með tekjum og eignum er átt við hvers kyns upplýsingar um tekjur og eignir einstaklinga hér á landi sem borist hafa ríkisskattstjóra, þ.m.t. upplýsingar úr skattframtölum og staðgreiðsluupplýsingar.

Um 4. tölul.

Fjölskyldunúmerum er safnað frá Þjóðskrá í því skyni að geta borið saman fjárhag fjölskyldna. Því markmiði er náð með því að samkeyra mótteknar persónuupplýsingar undir fjölskyldunúmerum. Þá er safnað upplýsingum kyn hinna skráðu til þess að rannsóknin geti varpað ljósi á með hvaða hætti fjármálakreppan kemur misjafnlega niður á fjárhagsstöðu karla og kvenna, sbr. til hliðsjónar nú g-lið 1. mgr. 1. gr. og 16. gr. laga nr. 10/2008, um jafna

stöðu og jafnan rétt kvenna og karla. Að auki er safnað upplýsingum um búsetu hinna skráðu hér á landi í því skyni að gefa færi á að skoða hvort fjárhagslegar aðstæður þeirra sem búsettir eru tímabundið hér á landi gefi tilefni til sértækra aðgerða í þágu þeirra.

Um 5. tölul.

Upplýsingar um greiddar barnabætur eru sóttar til Fjársýslu ríkisins þar sem henni er falið að ávísu bótunum til útborgunar, sbr. nú 6. mgr. 6. gr. reglugerðar nr. 555/2004 um greiðslu barnabóta, sbr. nú 8. mgr. A-liðar 68. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, með áorðnum breytingum. Upplýsingar um greiddar vaxtabætur eru sóttar til Fjársýslu ríkisins í ljósi þess að stofnuninni er falið að annast féhirslu ríkisins og greiðsluþjónustu fyrir ríkissjóð, en ríkissjóði er falið að greiða vaxtabætur skv. 1. gr. reglugerðar um greiðslu vaxtabóta, nú nr. 990/2001, með áorðnum breytingum, sbr. nú A-lið 68. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, með áorðnum breytingum.

Um 6. tölul.

Upplýsingar um greiddar húsaleigubætur eru sóttar til sveitarfélaga þar sem þau annast greiðslu slíkra bóta, sbr. nú 2. mgr. 2. gr. laga nr. 138/1997, um húsaleigubætur. Upplýsingar um veitta fjárhagsaðstoð sveitarfélaga eru sóttar til þeirra þar sem þau annast sjálf greiðslu slíkra bóta, sbr. nú VI. kafla laga nr. 40/1991, um félagsþjónustu sveitarfélaga, með áorðnum breytingum. Gert er ráð fyrir að ráðherra sé heimilt að sækja til sveitarfélaga og Sambands íslenskra sveitarfélaga upplýsingar um hverjar þær bætur til einstaklinga sem sveitarfélög kunna að annast útgreiðslu á á hverjum tíma. Einungis er heimilt að sækja þær upplýsingar sem tilgreindar eru í þessum tölulið til Sambands íslenskra sveitarfélaga og átta stærstu sveitarfélaganna á landinu. Þetta er gert í því ljósi að þó að regluleg framlagning umbeðinna upplýsinga valdi stærri sveitarfélögum ekki vandkvæðum geti slíkt valdið minni sveitarfélögum byrði.

Um 7. tölul.

Með lögum um almannatryggingar, sbr. nú m.a. 16. og 31. gr. laga nr. 100/2007, með áorðnum breytingum, og lögum um félagslega aðstoð, sbr. nú 1. gr. laga nr. 99/2007, með áorðnum breytingum, er Tryggingastofnun ríkisins falið að greiða einstaklingum margvíslegar bætur, þar á meðal lífeyristryggingar almannatrygginga, þ.e. ellilífeyri, örorkulífeyri, aldurstengdar örorkuuppbætur, tekjutryggingar, örorkustyrki og barnalífeyri; slysatryggingar almannatrygginga, þ.e. sjúkrahjálpar, dagpeninga, örorkubætur og dánarbætur; auk bóta félagslegrar aðstoðar, þ.e. mæðra- og feðralaun, barnalífeyri vegna skólanáms eða starfsþjálfunar ungmenna á aldrinum 18–20 ára, umönnunargreiðslur, makabætur, dánarbætur, endurhæfingarlífeyri, heimilisuppbót, frekari uppbætur, styrki vegna kaupa á bifreið, uppbætur vegna kaupa á bifreið, uppbætur vegna reksturs bifreiðar og endurgreiðslur umtalsverðs kostnaðar við læknishjálpar og lyf. Gert er ráð fyrir að ráðherra sé heimilt að sækja til stofnunarinnar upplýsingar um þær bætur til einstaklinga sem hún annast útgreiðslu á á hverjum tíma.

Samkvæmt 2. mgr. má safna kennitölum og fjölskyldunúmerum, ásamt upplýsingum um kyn, hvort þeir hafi íslenskt eða erlent ríkisfang og búsetu hinna skráðu hér á landi. Þetta er heimilað í því skyni að hægt verði að safna upplýsingum um einstaklinga frá þeim lögaðilum sem tilgreindir eru í 1. mgr. og samkeyra upplýsingarnar þannig að saman safnist upplýsingar um hvern einstakling og um hverja fjölskyldu. Í ákvæðinu er tekið fram að ekki sé heimilt að afla annarra persónuauðkenna, þ.e. upplýsinga sem einkum eru nýttar til auðkenningar einstaklinga, svo sem nöfn, símanúmer eða heimilisföng.

Tilgreindum lögaðilum ber að afhenda umbeðnar upplýsingar svo oft sem ráðherra óskar eftir þeim en með ákvæði 3. mgr. um hámarkstíðni eru sett takmörk við því óhagræði sem þessir aðilar mundu hafa af mjög tíðri upplýsingasöfnun.

Í 4. mgr. er ráðherra veitt heimild til að mæla nánar fyrir um afhendingu upplýsinga vegna rannsóknarinnar, svo sem hversu nákvæmar og sundurgreindar umbeðnar upplýsingar skuli vera, yfir hvaða tímabil þær skuli ná, hvernig kóðun einstakra tegunda upplýsinga skuli hátt- að, hvaða skráarsnið skuli notað, á hvers konar gagnamiðlum skuli afhenta gögnin og hvernig skuli haga frágangi hinna umbeðnu gagna að öðru leyti. Einnig er mælt fyrir um að aðilar afhendi upplýsingarnar án endurgjalds. Þá er kveðið á um að ákvæði laga um þagnarskyldu takmarki ekki skyldu til að afhenta umbeðnar upplýsingar.

Um 3. gr.

Ákvæði greinarinnar mæla fyrir um hvernig fara skuli með þær upplýsingar sem móttæknar eru frá skráarhöldurum. Þær upplýsingar má eingöngu vinna í þeim tilgangi að búa til úr þeim gagnasafn til frekari úrvinnslu í rannsókn þeirri er frumvarpið fjallar um. Þetta gagnasafn er samkeyrt þannig að upplýsingar um hvern skráðan einstakling, sem fengnar eru frá hinum tilgreindu skráarhöldurum, sýni í hinum samkeyrðu gögnum samantekna mynd af öllum þeim upplýsingum sem safnað hefur verið um hvern hinna skráðu. Með samkeyrslu undir fjölskyldunúmerum fæst þannig heildarmynd af fjárhagsstöðu hvers heimilis, þar á meðal um fjárhæð og samsetningu skulda heimilismanna, tekjur þeirra, áhrif atvinnuleysis o.s.frv. Þessi mynd verður svo sífellt skýrari þegar nýjar upplýsingar berast eftir hvern ársfjórðung og eru samkeyrðar við hið samkeyrða safn sem fyrir er af upplýsingum.

Þar sem það þjónar ekki tilgangi rannsóknar þeirrar sem frumvarpið fjallar um að varðveita móttækin gögn eftir að upplýsingar úr þeim hafa verið samkeyrðar er mælt fyrir um eyðingu þeirra þegar að lokinni samkeyrslu, þannig að einungis hinar samkeyrðu upplýsingar eru varðveittar. Af sömu ástæðu er boðið að einu persónuauðkennum hinna skráðu sem koma fyrir í gögnunum verði umbreytt eða varpað í önnur auðkenni með aðferðum sem geri ólíklegt að utanaðkomandi geti síðar meir nýtt þau til að afhjúpa hin eiginlegu persónuauðkenni. Persónuvernd er falið að mæla fyrir um útfærslu þessarar vinnslu og þeirra aðferða sem skuli beitt. Meðal aðferða af því tagi sem vísað er til í ákvæðinu má einkum nefna svonefnda sterka dulkóðun, þ.e. dulkóðun umræddra persónuauðkenna með þeim algrímum og dulkóðunarlyklum af þeirri lengd sem hverju sinni er almennt viðurkennt að valdi því að óraunhæft verði að afkóða hin dulkóðuðu auðkenni, svo sem vegna þess að slíkt mundi kalla á vinnslu sem alla jafna tæki mörg ár á tölvubúnaði sem teldist mjög öflugur.

Engin þörf er talin á að aðrir en þeir fulltrúar ráðherra, sem annast samkeyrslu móttækinnna gagna og dulkóðun persónuauðkenna, hafi aðgang að hinum móttæknu gögnum eða umræddri samkeyrslu og dulkóðun. Því er mælt fyrir um þrönga aðgangsstýringu þessarar vinnslu.

Um 4. gr.

Það þjónar ekki tilgangi rannsóknar þeirrar sem frumvarpið boðar að ráðherra veiti öðrum, svo sem stofnunum eða fyrirtækjum, aðgang að hinum samkeyrðu upplýsingum. Þegar af þeirri ástæðu er lagt fyrirvaralaust bann við að hinar samkeyrðu upplýsingar verði með nokkru móti tengdar við aðrar upplýsingar eða aðgangur verði veittur öðrum en þeim sem starfa á ábyrgð ráðherra að þeirri rannsókn sem lögin lúta að.

Hinar samkeyrðu upplýsingar innihalda engin persónuauðkenni, heldur einungis auðkenni í stað kennitalna og fjölskyldunúmera, sbr. 3. gr. frumvarpsins. Samt sem áður munu hinar

samkeyrðu upplýsingar ekki verða ópersónugreinanlegar. Þvert á móti munu þær innihalda mikið magn upplýsinga frá ýmsum skráarhöldurum sem valda því að flestir viðkomandi skráarhaldara munu með einföldum hætti geta afhjúpað hina skráðu. Jafnvel mætti nota upplýsingar sem birtar eru opinberlega, svo sem úr álagningarskrám, í sama tilgangi. Þannig liggja gild rök er lúta að upplýsingaöryggi, til viðbótar þeim er rakin eru hér að framan, til grundvallar banni við aðgangi annarra en ráðherra að hinum samkeyrðu upplýsingum.

Í 2. mgr. greinarinnar er hnykkt á þeim tilgangi sem ráðherra er heimilt að vinna með hinar samkeyrðu upplýsingar í. Þá er sérstaklega tekið fram að úr hinum samkeyrðu upplýsingum megi eingöngu taka saman ópersónugreinanlegar upplýsingar til frekari kynningar eða birtingar, en þar er einkum vísað til tölfræðilegra upplýsinga um hópa af viðeigandi lágmarksstærð, t.d. 100 einstaklinga eða fjölskyldunúmer.

Um 5. gr.

Hér að framan eru rakin sjónarmið um friðhelgi einkalífs og mikilvægi þess að takmarka vinnslu við tilgang þeirrar rannsóknar sem frumvarpið býður að skuli fara fram. Því til samræmis er í 5. gr. að finna tæmandi tilgreiningu á því með hvaða hætti skuli fara með afurðir rannsóknarinnar. Er ákvörðunarvald um birtingu þeirra falin ráðherranefnd um efnahagsmál, en hana skipa forsætisráðherra, efnahags- og viðskiptaráðherra og fjármálaráðherra, sbr. Þjóðhagsáætlun fyrir árið 2010, 2. mál 138. löggjafarþings.

Í 2. mgr. er mælt fyrir um að ráðherra sé óheimilt að veita persónugreinanlegar tölfræðilegar upplýsingar um fjárhagsstöðu heimilanna.

Um 6. gr.

Með lögum um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga, nú lögum nr. 77/2000, með áorðnum breytingum, er Persónuvernd falið eftirlit með vinnslu persónuupplýsinga. Þrátt fyrir að með frumvarpi þessu sé gert ráð fyrir að þeirri rannsókn sem hér er fjallað um verði veitt sérstök lagastöð sem innihaldi fyrirmæli um með hvaða hætti skuli haga vinnslunni er í 6. gr. þess hnykkt á að ákvæði laga um meðferð persónuupplýsinga og eftirlit Persónuverndar skuli ná til rannsóknarinnar. Stofnunin getur því t.d. mælt fyrir um hvernig þessi vinnsla skuli fara fram og gert úttektir á því að farið sé að reglum um meðferð persónuupplýsinga rétt eins og varðandi aðra vinnslu slíkra upplýsinga.

Um 7. gr.

Svo sem rakið er í almennum athugasemdum við frumvarp þetta er því ætlað að sjá til þess að fram fari vinnsla persónuupplýsinga sem stjórnvöld telja mjög brýna í ljósi tímabundinna og óvenjulegra aðstæðna. Með frumvarpinu er því ekki ætlunin að koma á fót varanlegu gagnasafni með þeim upplýsingum sem ráðherra verður heimilt að safna samkvæmt ákvæðum þess. Því er mikilvægt að kveðið sé á um skilyrðislaus lok umræddrar vinnslu og eyðingu annarra gagna en þeirra sem innihalda niðurstöður rannsóknarinnar, þ.e. tölfræðilegra upplýsinga um hópa einstaklinga. Er gert ráð fyrir að söfnun upplýsinga geti staðið yfir í allt að eitt til tvö ár og að allri úrvinnslu verði lokið innan þriggja ára hið mesta, en að niðurstöður kunni að liggja fyrir fyrir.

Fylgiskjal.

*Fjármálaráðuneyti,
fjárlagaskrifstofa:*

Umsögn um frumvarp til laga um rannsókn á fjárhagsstöðu skuldugra heimila.

Með frumvarpinu er lagt til að á vegum efnahags- og viðskiptaráðherra fari fram viðtæk rannsókn á fjárhagsstöðu skuldugra heimila yfir nokkurra ára tímabil. Er það gert í ljósi tíma- bundinna og óvenjulegra efnahagsaðstæðna heimilanna í samfélaginu en nauðsynlegt er að afla stjórnvöldum betri yfirsýn yfir þær til þess að auðveldara verði að taka ákvarðanir um viðbrögð.

Markmiðið rannsóknarinnar er að greina greiðsluvanda heimilanna m.a. eftir tekjuhópum, aldurshópum, kyni og fjölskyldugerðum, og meta síðan áhrif af þeim aðgerðum sem gripið hefur verið til og hvort þörf sé á fleiri aðgerðum. Þannig er frumvarpinu ætlað að ná yfir þær upplýsingar sem ráðherra þarfnast hjá tilgreindum skráarhaldara til þess að framkvæma rannsóknina. Ekki er um varanlegt gagnasafn að ræða og upplýsingarnar verða ávallt ópersónugreinanlegar. Þá er gert ráð fyrir í frumvarpinu að söfnun upplýsinga geti staðið yfir í eitt til tvö ár og að allri úrvinnslu verði lokið innan þriggja ára hið mesta, þótt fyrstu niðurstöður liggja fyrir fyrir.

Gert er ráð fyrir að rannsóknin muni í heildina kosta allt að 50 m.kr. Þar af verði um 30 m.kr. vegna launakostnaðar en gert er ráð fyrir einum til einum og hálfum starfsmanni vegna verkefnisins. Annar kostnaður er vegna hug- og vélbúnaðar, aðkeyptrar sérfræðiaðstoðar og viðhalds og þróunar gagnagrunns. Miðað við að rannsóknin hefjist um mitt þetta ár og að kostnaður ársins verði um 20 m.kr. en lækki svo í 12 m.kr. á ársgrunni fram á mitt ár 2013.

Verði frumvarpið óbreytt að lögum mun það leiða til 50 m.kr. aukinna útgjalda ríkissjóðs á næstu þremur árum. Ekki er gert ráð fyrir þessum auknu útgjöldum í útgjaldaramma efnahags- og viðskiptaráðuneytisins í gildandi fjárlögum.